

Процесуальним забезпеченням участі адвокатів у судовому засіданні є вчасно отримані від суду повідомлення щодо дня, місця і часу розгляду судом спірної справи, а також про відкладення судом розгляду справи у разі відсутності відомостей, що їм вручені повістки.

Присутність адвоката є обов'язковим елементом, адже у його професійних інтересах роз'яснити суть і основне завдання своїх клопотань і скарг. Безпосередня участь адвоката під час проведення судових засідань і відповідна реакція на всі процесуальні дії суду та сторін у справі дає змогу контролювати проходження такого процесу, робити певні прогнози, покликані на захист інтересів клієнта, включаючи оскарження процесуальних рішень у справі.

Адвокат має змогу скласти заяви, скарги, клопотання, інші правові документи та подавати їх у встановленому законом порядку. У цьому виявляється саме представницька функція діяльності адвоката у правовій сфері. Це право також включає в себе принцип законності, адже у своїй діяльності адвокати повинні складати правові документи керуючись чинним законодавством (Адвокатура України: Книга 1. Організація адвокатури (з практикумом): Підручник у двох книгах / за заг. ред. д.ю.н., проф. заслуженого юриста України С.Я. Фурси та к.ю.н. доцента Бакаянкової Н.М. – 2-ге вид. доповн. і перероб.).

Отже, професійні права адвоката є основним показником гаранту його діяльності, тією нормативною базою, без якої його роль у правовому житті суспільства було б важко оцінити. Вони є показником його діяльності у зносинах із всіма сферами життя суспільства, але в основному направленні на обґрунтування саме з правової точки зору, тобто у відносинах із суб'єктами права, суспільством та державою.

Кандиба Т.Г.

*студентка 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ФІДУЦІАРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Практика забезпечення громадян кваліфікованою юридичною допомогою набула в сучасному демократичному суспільстві надзвичайно важливого соціально-політичного значення. Сьогодні вдосконалення судового захисту прав і свобод громадян є необхідною умовою формування правової держави. Саме тому в умовах активізації політико-правового життя формування професійної незалежної адвокатури стає одним із пріоритетних напрямів на шляху реформування правової системи в Україні.

Однією з перших ініціатив Уряду в березні 2014 року було саме ініціювання питання розробки нової редакції Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та змін до всіх процесуальних кодексів, щоб привести інститут адвокатури до європейських стандартів.

Законопроект пропонує низку якісних змін. Зокрема, посилення гарантій здійснення адвокатської діяльності, зняття отождолення адвоката з клієнтом, чітке визначення статуту адвоката та пропищення механізмів реалізації прав адвоката. Крім того, адвокатам надаються нові види діяльності, наприклад, фідучіарна діяльність, яка раніше не була прописана в українському законодавстві. Також запроваджується монополія на представництво інтересів громадян у судах виключно за адвокатами в усіх процесах

Фідучіарна діяльність — діяльність адвоката, адвокатського бюро або об'єднання, яка полягає в одержанні та управлінні майном (грошовими коштами, цінними паперами, валютними цінностями тощо) на депозитному або цільовому рахунках від імені та за рахунок клієнта, піклування про фінанси та майно, їх розміщення та управління ними від імені та за рахунок клієнта.

Враховуючи той факт, що запровадження фідучіарної діяльності адвоката в Україні знаходиться лише на початковому етапі, варто проаналізувати законодавчу практику регулювання здійснення цього виду діяльності адвоката в країнах-учасниках Європейського Союзу, оскільки, наявність про європейських прагнень нашої держави скоріш за все призведе до імплементації цих норм.

Основним, спільним для всіх країн-учасниць ЄС, нормативно-правовим актом, що регулює фідучіарну діяльність адвоката є Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р., п.3.8. якого встановлює правила

здійснення фінансових послуг адвокатом. (Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_343).

Відповідно до вказаного кодексу, кошти клієнта завжди повинні знаходитися на рахунку в банку або у будь-якій іншій організації, що дозволяє здійснення контролю з боку органів влади за переказом адвокатом на рахунок коштів, що надаються клієнтом у його розпорядження, за винятком випадків наявності прямого або опосередкованого розпорядження клієнта щодо використання коштів будь-яким іншим чином.

У документах за рахунком, відкритим адвокатом для зберігання коштів клієнта, має міститися вказівка на те, що дана операція здійснена адвокатом від імені і за дорученням клієнта або клієнтів.

На відкритому адвокатом рахунку або рахунках для зберігання коштів клієнта постійно повинна перебувати сума, що дорівнює або перевищує загальну суму коштів клієнта, які перебувають у розпорядженні адвоката.

Усі кошти клієнта повинні виплачуватися йому або за його вимогою, або за визначених ним умов. Виплати будь-якій особі з коштів клієнта, що здійснюються від його імені, виключаючи:

а) виплати клієнту або в його інтересах з коштів іншого клієнта і

б) виплату гонорару адвокату, повинні бути заборонені, за винятком передбачених законодавством випадків або за наявності безпосереднього або опосередкованого дозволу клієнта на їх здійснення.

Адвокат зобов'язаний вести фінансові документи щодо розпорядження ним коштами кожного клієнта окремо, які повинні надаватися клієнту на його вимогу.

Компетентні органи усіх країн Співтовариства володіють правом контролю і конфіденційності вивчення фінансових документів адвоката за наданими в його розпорядження коштами клієнта на предмет виявлення випадків порушення адвокатом правил, що підлягають виконанню, і застосування до нього санкцій у разі виявлення вищевказаних порушень.

Адвокат, який розпоряджається коштами клієнта у процесі виконання ним професійних обов'язків на території однієї з держав Співтовариства, повинен дотримуватись правил розпорядження коштами клієнта і ведення фінансової документації, встановлених компетентними органами держави реєстрації.

Також, адвокат, який бере участь в розгляді справи або надає послуги клієнту на території держави перебування, може за наявності угоди між відповідними органами держави реєстрації і держави перебування керуватися у здійсненні професійної діяльності правилами, що діють на території держави перебування, виключаючи аналогічні правила, що діють на території держави реєстрації. У цьому випадку адвокат зобов'язаний за можливості інформувати клієнтів про те, що він керується правилами держави перебування. (Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988р. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_343)

Проаналізувавши все вище зазначене, слід зазначити, що при здійсненні реформування одного із основних інститутів права Української держави, необхідно використовувати законодавчий досвід Європейського Союзу. Така необхідність зумовлена тим, що законодавча основа надання фінансових послуг адвокатом в ЄС є достатньо якісною та регулює всі нюанси щодо здійснення фідучіарної діяльності адвокатом. Тому, на мою думку, враховуючи, що основному законопроекті нової редакції Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відсутня деталізація умов та процедури здійснення фідучіарної діяльності, варто внести в нього положення, що відображені в п. 3.8. Загального кодексу правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, для того щоб ця майбутня норма могла активно використовуватись на практиці.

Карнаух Е.В.

*студентка 5-го курсу факультета підготовки следователів
Національного університету «Одеська юридична академія»*